

Як ми до Генки ходили

Ярослав Стельмах

Пішли ми якось у гості. До Генки. Він нам двері вчиняє з відром у руці. І в коридорі підлога мокра.

— Ой, — ми кажемо, — в тебе так чисто! А де ваш килимок, щоб ноги витирати?

А він:

— Знаєте, хлопці, я оце щойно в квартирі прибрав, бачите, навіть підлогу помив. У мене зараз просто стерильна чистота.

— Так що ж нам зайти не можна? — я питаю.

— Зайти можна, — він у відповідь, — але я килимок поправ, і мені, е-е-е, не хотілося б, е-е-е, щоб ви його зразу забруднили.

— Ну, то почепи його над ліжком. — Митько каже, — і милуйся. Ходім, Сергію.

— Та що ви, хлопці, що ви! Витирати ноги можна, але я хотів, щоб мама з роботи прийшла, подивилась, як усе чисто в мене, навіть килимок, і пораділа, а потім ви уже витирайте ноги скільки завгодно. Хоч цілий день витирайте — мені не школа.

Митько питає:

— Що ж нам отак під дверима стояти, поки твоя мама прийде?

— А ви краще ноги он об отой килимок витріть. Він же сухий.

Ми підійшли до сусідського килимка й стали витирати ноги, щоб Генчина мама пораділа, який у неї син, але в цей час сусідські двері відчинилися, й ми побачили дядечка — в окулярах і високого.

— Ви до мене? — спитав дядечко.

— До... До вас, — збрехав Митько й озирнувся на Генку.

— Прошу, заходьте! — посміхнувся дядечко, але ми так і стояли на тому килимку, думаючи, що ж нам сказати (чи, може, краще втекти?) — і весь час при цьому човгали ногами.

— Заходьте! — повторив дядечко, і ми зайшли.

— Ну, чим можу... — почав було він, але Митько його швидко перебив.

— А у вас металобрухту нема?! — закричав він.

— Нема, — здивувався од такого крику дядечко.

— А макулатури?! — ще голосніше закричав Митько.

Я зрозумів, що то він кричить од розгубленості, але ж дядечко цього не знав. Він трохи одійшов і сказав: — Та ти, хлопчику, не горлай! Я не глухий! — Потім глянув на нас крізь окуляри і додав: — А макулатуру можете забирати, — і повів нас на кухню.

Там він заліз на табуретку й став діставати з антресолей цілі стоси якихось журналів, списаних аркушів паперу.

— О, як чудово! О, як чудово! — понуро повторював Митько. — Ми принесемо більше за всіх!

Насправді ж ніякої макулатури нам не треба було. Бо в школі ми її збирали

минулого тижня, і тоді нам ніде у квартирах багато не давали. А тепер, коли ми просто не знали, що з нею робити, дядечко викладав усе більше й більше, і приказував:

— Добре, що ви нагодилися. А то накопичилося за кілька років, ніяк не зберуся викинути.

— О, як чудово! — дедалі сумовитіше повторював Митько. Зрештою я не витримав.

— Знаєте, ми стільки за один раз не донесемо.

— Ох, і то правда, — засміявся дядечко. — Щось я захопився. Ну нічого, прийдете ще.

Ми вийшли за двері й звернули до Генки, але дядечко гукнув:

— Куди ви? Ліфт он там!..

Ми вдали, що йдемо до ліфта, почекали, доки дядечко зачинить двері, і навшпиньках, тримаючи перед собою по здоровенному оберемку, прокралися до Генчиних дверей.

— Дзвони! — сказав я Митькові.

— Краще ти!

— Як же я подзвоню, коли в мене руки зайняті?

— А в мене, по-твоему, вільні?

Ми постояли деякий час під дверима. Можна було постукати ногами, але ми боялися, що вийде дядечко, а покласти папір на підлогу просто не здогадалися. Я спробував подзвонити головою, звівшись навшпиньки, але тільки вдаривсь об одвірок. Тоді я спитав у Митька:

— Що ж, ми довго так будемо стояти? Ходімо краще.

— Давай хоч мотузку в нього попросимо, — відповів він. А потім додав: — Поклади свій папір на мій і подзвони.

— А ти втримаєш?

— Постараюсь!

Я поклав свій оберемок на Митьків, — він аж похитнувся, — і подзвонив.

Клацнув замок, і тут я побачив, що Митько притулив отой здоровенний стос до дверей, щоб легше тримати.

— Зараз я тобі поможу, — сказав я, але в ту ж мить двері відчинилися і мій друг разом із усією горою макулатури повалився на Генку.

Почувся одчайдушний крик, я аж заплющив очі. А коли розплющив — на вже висохлій підлозі в купі журналів і всякого паперу лежали Генка й Митько.

— Ви що, збожеволіли! — став кричати Генка. — Що ви мені з квартири зробили! Я старався цілий день, прибирав! А ви! Що мені тепер мама скаже?

Тут він замовк і глянув кудись через моє плече. Я теж озирнувся. У дверях стояла Генчина мама і оторопіло дивилась на підлогу, завалену паперами, які сусідній дядечко накопичував кілька років. Добре, що ми не все забрали, а то купа була б куди більшою...

— Це не я, мамо! — заскиглив Генка. — А вони. Я все прибрав.

— Атож, — сказати тоді ми з Митьком. — Генка все прибрав, слово честі.

І ми навперебій стали розповідати, як прийшли до Генки і яка в нього була стерильна чистота, що він навіть пускати не хотів і відправив витирати ноги до сусідського дядечка, щоб вона, тобто мама, пораділа... І як дядечко дав нам стільки макулатури, що ми тепер просто не знаємо, що з цією макулатурою робити, бо в школі її зараз не приймуть — адже збір макулатури був минулого тижня...

Але не встигли ми розповісти все до кінця, як Генчина мама стала сміятись, і що далі ми розповідали, то дужче вона сміялась.

— Ох!.. Ноги витирати!.. До Петра Миколайовича (це, виявляється, дядечка так звати). Щоб килимок!.. Не забруднити!..

А потім, коли вже вдосталь насміялась, дістала якусь газету і говорить:

— Ось тут адреса приймального пункту. Збирайте свій папір і здавайте його — Генка вам допоможе. А за це вам датуть хорошу книжку.

Ми хутко зібрали все у два стоси, перев'язали кожен мотузкою і поїхати трамваєм за тією адресою. Там ми здали макулатуру, а натомість одержали талончики, і ще нам сказали, в який книжковий магазин ці талончики треба одвезти.

Ми сіли в тролейбус, приїхали в магазин, і нам видали казки Андерсена в двох томах.

— Пхе, казки, — сказав Генка. — А у вас про шпигунів не видають?

Йому відповіли, що про шпигунів не видають, і ми поїхали назад. У тролейбусі Генка почав читати першу книжку, і вона йому дуже сподобалась.

— Дайте мені почитати, — попросив він, — а ви поки другу будете! А потім обміняємось.

— Так це ж не про шпигунів, — сказав Митько.

— Нічого, вона теж цікава.

— Нехай почитає, — сказав я. — Адже якби не Генка, то в нас жодної не було б.

Ми дали Генці одну книжку, а потім поїхали до мене й весь вечір читали казки Андерсена, і вони нам теж дуже сподобались, хоч деякі з них ми вже знали. Але все одно ми і їх поперечитували також.

— Треба й дядечкові дати прочитати, Петрові Миколайовичу, адже це його макулатура.

— Правильно! От обміняємось з Генкою, а тоді одразу обидві йому занесемо.

Тож тепер ми зовсім не шкодуємо, що все в нас так вийшло.